

Sygn. akt I C 865/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Anna Lipnicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2016 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **G. B.**

przeciwko **(...) S.A. w S.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki G. B. kwotę 6.200 zł (słownie: sześć tysięcy dwieście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 04.11.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. dalej idące powództwo oddala;
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu) kwotę 500 zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której powódka została zwolniona oraz kwotę 959,10 zł tytułem zwrotu skredytowanych kosztów opinii biegłego.

I C 865/14

UZASADNIENIE

G. B. wystąpiła dnia 31.10.2014 r. z pozwem przeciwko (...) S.A. w S. o zapłatę kwoty 8.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W uzasadnieniu żądania powódka podniosła, że w dniu 01.06.2012 r. uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, wskutek którego została poszkodowana. Pojazd, którym kierował sprawca zdarzenia posiadał polisę OC wykupioną u pozwanego.

Na skutek powyższego zdarzenia G. B. doznała obrażeń ciała: skręcenia kręgosłupa szyjnego, stłuczenia głowy okolicy potylicznej, urazu pleców, głowy i szyi. G. B. zgłosiła ubezpieczycielowi szkodę. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił powódce kwotę 1800 zł.

Pismem procesowym z dnia 26.11.2015 r. (k. 69) G. B. rozszerzyła żądanie pozwu, domagając się ostatecznie zapłaty kwoty 10.000 zł.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o jego oddalenie, przyznając, że co do zasady ponosi odpowiedzialność za doznaną przez powoda krzywdę w wyniku opisanego w pozwie zdarzenia. Według stanowiska pozwanego, wypłacona w postępowaniu szkodowym kwota zadośćuczynienia w całości rekompensuje G. B. doznaną przez nią krzywdę i żądanie dalszego zadośćuczynienia w świetle okoliczności sprawy jest nieadekwatne i mocno

zawyżone. Pozwany powołał się przy tym na okoliczność, że w badaniu RTG kręgosłupa powódki ujawniono zmiany zwyrodnieniowe w obrębie tej części ciała. Nie stwierdzono natomiast żadnych zmian pourazowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 czerwca 2012 r. G. B. uczestniczyła w kolizji drogowej, w wyniku której została poszkodowana. G. B. przemieszczała się samochodem jako pasażer siedząc obok kierowcy, kiedy sprawca zdarzenia najechał na tył tego samochodu. Sprawca zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Przed wypadkiem u powódki wystąpiły zaburzenia statyki kręgosłupa szyjnego, cechy spondylozy szyjnej z wielopoziomową dyskopatią, najbardziej zaawansowaną na poziomie C4-C5 z wtórną ciasnotą kanału kręgowego pośrodkową i boczną o typie względnym.

Bezsporne, a ponadto dowody :

- opis badania MR odcinak szyjnego z dnia 12.06.2013 r.- k.21-22,
- kserokopia akt szkody nr (...)

Bezpośrednio po zdarzeniu powódka przewieziona została karetką pogotowia do szpitala, gdzie po wykonaniu niezbędnych badań w postaci RTG głowy i kręgosłupa szyjnego skierowaną ją na Oddział Ortopedyczny. W wyniku zdarzenia drogowego powódka doznała urazów w postaci: typowego skrzywienia kręgosłupa szyjnego, stłuczenia głowy okolicy potylicznej bez utraty przytomności, urazu pleców, głowy i szyi. W szpitalu w trakcie badania RTG kręgosłupa szyjnego stwierdzono u powódki zmiany zwyrodnieniowe bez zmian urazowych. W szpitalu powódka przebywała do dnia 04.06.2012 r.

Dowód:

- Karta informacyjna leczenia szpitalnego - k.23-25.

Po opuszczeniu szpitala powódka podjęła leczenie w Poradni Neurologicznej (...) w K.. G. B. kontynuowała także leczenie ortopedyczne w przyszpitalnej Poradni Urazowo – Ortopedycznej, gdzie odbyła serię zabiegów fizykoterapeutycznych kręgosłupa szyjnego oraz okolicy barkowej prawej. Od momentu opuszczenia szpitala powódka przebywała ponadto przez okres 3 miesięcy na zwolnieniu lekarskim ze względu na utrzymujące się bóle nawet przy wykonywaniu podstawowych czynnościach życia codziennego i problemy w poruszaniu się i chodzeniu. Po wypadku zaczęły występować bóle głowy w okolicy potylicznej nasilające się w sytuacjach stresowych, bóle szyi, drętwienia rąk, nasilające się po leżeniu i używaniu myszki komputerowej. Bóle miały różne nasilenie, przez co powódka przyjmowała doraźnie leki przeciwbólowe. Powódka wymagała pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego przez 4 godziny dziennie przez okres 1 miesiąca.

Dowód:

- Zeznanie powódki G. B.,
- Zaświadczenia lekarskie z zabiegów rehabilitacyjnych - k.26-28,
- skierowanie do poradni specjalistycznej z dnia 27.11.2013 r. - k.15

Wskutek doznanego urazu po wypadku powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w zakresie ortopedii w wysokości 3 %. Doznane po zdarzeniu komunikacyjnym uszkodzenia mają charakter typowy. Wcześniejszy stan zdrowia powódki miał niekorzystny wpływ na przebieg leczenia i czas potrzebny do jej powrotu do pełnej sprawności. Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego wydłużyły okres leczenia oraz rehabilitacji, a nadto są odpowiedzialne za niesprawność kręgosłupa szyjnego dodatkowo o 4 %. Łączna niesprawność odcinka szyjnego kręgosłupa powódki wynosi obecnie 7 %. Wcześniej tj. przed wypadkiem u powódki nie występowały dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego. Nasilenie bólu w tej części ciała jest niewielkie, objawy nasilają się okresowo, dotyczą

głównie dolegliwości subiektywnych, nie powodując istotnych następstw funkcjonalnych. W związku z wypadkiem stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o podłożu neurologicznym wyniósł 2 %. Przed wypadkiem powódka nie leczyła się neurologicznie. Ujawnienie się tych dolegliwości nastąpiło wskutek wypadku w dniu 1 czerwca 2012 r.

Dowód:

- Opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii J. b. - k.60-63,
- Opinia biegłego z zakresu neurologii - k. 80-84.

Po zgłoszeniu ubezpieczycielowi szkody, ten wpłacił na rzecz powódki odszkodowanie w wysokości 1800 zł.

Dowód:

- kserokopia akt szkody nr (...).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zgłoszone przez powódkę zasługuje w części na uwzględnienie, a to w zakresie roszczenia o zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia za doznane krzywdy i ból w kwocie 6.200 złotych. Podstawą prawną żądania zadośćuczynienia jest treść przepisu art. 445 k.c.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował faktu doznanego uszkodzenia ciała G. B., wypłacając jej, jeszcze w trakcie postępowania szkodowego świadczenie obejmujące zadośćuczynienie za doznaną w zdarzeniu krzywdę w wysokości 1.800zł. Zdaniem pozwanego, wypłacona kwota w pełni kompensuje doznaną szkodę niemajątkową. Pozwany odmówił podwyższenia świadczenia z tego tytułu z uwagi na brak związku przyczynowego między chorobą kręgosłupa powódka a wypadkiem w którym uczestniczyła.

Ustalenia faktyczne w sprawie, poddanej ocenie Sądu Rejonowego, zastały poczynione w oparciu o dowody z dokumentów prywatnych, wyjaśnienia powódki G. B., które sąd obdarzył walorem wiarygodności jako spójne i logiczne. Okoliczności faktyczne miały charakter bezsporny, co do okoliczności zdarzenia, faktu wystąpienia szkody na osobie i wypłaty przez pozwanego powódce z tego tytułu odszkodowania kwoty 1.800 zł. Ponieważ istota sporu sprowadzała się do ustalenia zakresu doznanej przez powódkę szkody oraz jej wartości, z tej przyczyny powstała konieczność posiłkowania się wiedzą specjalistyczną i należało sięgnąć po dowód z opinii biegłego z zakresu ortopedii oraz neurologii. W ocenie sądu, przedmiotowe opinie wystarczająco wyjaśniły kwestie: doznanych cierpień i zakresu uszczerbku doznanego w związku ze zdarzeniem.

Odnosząc się do żądania z tytułu zadośćuczynienia stwierdzić należy, że podstawą żądania z art. 445 jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi pokrzywdzonego. Fakt ustalenia przez Sąd powstania u poszkodowanego krzywdy wywołanej wypadkiem przesądza o uprawnieniu do zadośćuczynienia bez względu na skutki tego zdarzenia. Ustalenie faktu wystąpienia krzywdy Sąd dokonuje w oparciu o art. 415 kc w zw. z art. 361kc, albowiem przepis art. 445 kc nie rozstrzyga samodzielnie o przesłankach odpowiedzialności, od których zależy podniesienie roszczeń z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego. W tym zakresie konieczne jest odwołanie się do ogólnych podstaw odpowiedzialności deliktowej, przy której dla oceny krzywdy stanowiącej podstawę zasądzenia zadośćuczynienia znajdują zastosowanie konstrukcje adekwatnego związku przyczynowego. Charakter skutków może mieć jednak znaczenie dla oceny wysokości zadośćuczynienia. Ustalenie wysokości zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę zależy w szczególności od oceny całokształtu okoliczności, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalnego charakteru, przy uwzględnieniu indywidualnych okoliczności danego przypadku. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych Sąd uwzględnia przede wszystkim zobiektywizowane kryteria oceny. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż odmowa zasądzenia zadośćuczynienia powinna być zatem oparta na obiektywnych podstawach, co oznacza, że muszą wystąpić obiektywnie weryfikowalne przesłanki wskazujące na brak krzywdy w danym wypadku lub jej znikomość.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że G. B. w wyniku kolizji drogowej doznała urazu ciała, z którym to urazem wiążą się dla niej negatywne skutki zdrowotne. Na podstawie opinii biegłych Sąd w sposób niewątpliwy ustalił, że wyniku wypadku G. B. doznała takiego urazu, który spowodował pojawienie się u niej trwałego uszczerbku na zdrowiu wynoszącego odpowiednio 3 % za skutki ortopedyczne i 2 % za skutki neurologiczne. Co prawda w organizmie powódki jeszcze przed wypadkiem zaczęły następować zmiany zwyrodnieniowe dyskopatyczne w postaci zaburzenia statyki kręgosłupa szyjnego, cechy spondylozy szyjnej z wielopoziomową dyskopatią, najbardziej zaawansowaną na poziomie C4-C5 z wtórną ciasnotą kanału kręgowego pośrodkową i boczną o typie względnym. Nie ma jednak racji pozwany, gdy drogą interpretacji pojęcia adekwatnego związku przyczynowego dochodzi do wniosku, że nie może ponosić odpowiedzialności za krzywdę pozostającą poza szkodą majątkową, a polegającą na ujemnych odczuciach fizycznych i psychicznych powódki wywołanych wypadkiem. Istotne bowiem dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest to, że powyższe zmiany chorobowe do momentu wypadku nie miały jakiegokolwiek wpływu na wszystkie dziedziny życia osobistego i zawodowego powódki. Na szczególne podkreślenie wymaga fakt, że analiza dokumentacji medycznej, wywiad przeprowadzony przez biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii, powołanych w sprawie celem opracowania opinii, w tym przeprowadzone przez biegłych badania fizykalne powódki nie pozwalają na przychylenie się do stanowiska pozwanego, że wcześniejsze choroby powódki mają wpływ na wysokość żądanego przez nią odszkodowania. Pozwany nie wykazał bowiem, by powódka wcześniej podejmowała leczenie związane z występującymi zmianami zwyrodnieniowymi. Dla rozstrzygnięcia sprawy zasadnicze znaczenie miała opinia biegłej neurolog, która potwierdziła w sposób kategoryczny, że na istotne pogorszenie się dotychczasowego stanu zdrowia powódki i nagłe zaostrzenie się cierpień fizycznych (dolegliwości bólowych) wywarł wpływ wypadek, któremu powódka uległa. Powyższe przesądza zdaniem sądu o tym, że to wypadek, a nie wcześniejszy stan zdrowia powódki ujemnie wpływa na jej obecną sytuację zdrowotną. Okoliczności tej nie niweczy nawet fakt, że wcześniejsze schorzenia wydłużyły okres leczenia oraz rehabilitacji. Ostatecznie nie jest bowiem wiadome, kiedy de facto u powódki nastąpiłoby znaczne odczuwanie dolegliwości bólowych wywołanych samym schorzeniem zwyrodnieniowym. Nie można wykluczyć, że dolegliwości jakie zaczęła odczuwać G. B. w odcinku szyjnym połączone z bólami głowy mogły się pojawić dopiero po paru miesiącach, a nawet latach, co umożliwiłoby powódce prowadzenie życia w sposób dotychczasowy tj. sprzed wypadku (zmiany zwyrodnieniowe mogłyby pozostać nadal bezobjawowe).

Stwierdzić zatem należy, że to na skutek właśnie wypadku powódka doznała nie tylko cierpień fizycznych ale i rozstroju zdrowia, który całkowicie wytrącił ją z równowagi i zakłócił tok jej dotychczasowego życia i pracy. Wypadek nie był co prawda czynnikiem wywołującym chorobę powódki. Niewątpliwie jednak to wypadek i doznany w jego efekcie uraz przyspieszył postęp schorzenia powódki. W oparciu o powołaną normę stwierdzić należy, że przyznanie zadośćuczynienia nie ma na celu rekompensować istnienia choroby jako takiej, ale ma rekompensować następstwa wypadku. Jednym z następstw wypadku jest bezsprzecznie w przedmiotowej sprawie nagłe pogłębienie rozstroju zdrowia G. B. oraz zaostrzenie dolegliwości i doznań bólowych poszkodowanej powódki.

Dyspozycja przepisu art. 445 kc nie ogranicza bowiem w swej treści możliwości wynagrodzenia poszkodowanemu m.in. cierpień fizycznych wywołanych rozstrojem zdrowia tylko do stanów faktycznych, które zapoczątkowują rozstrój zdrowia. Zdaniem Sądu, wykładnia przepisu pozwala przyznać kwotę wynagrodzenia pieniężnego, jako zadośćuczynienia również w przypadku istotnego pogorszenia samoistnego schorzenia, powodującego powstanie cierpień fizycznych, jeżeli istotne pogorszenie pozostawało w związku przyczynowym z wypadkiem, a co w niniejszej sprawie ma miejsce. Przyznanie zatem powódce przewidzianego w przepisie zadośćuczynienia będzie co do zasady uzasadnione. Z opinii wynika, iż istnieje zbieżność czasowa ujawnienia się dolegliwości z wypadkiem z 2012 r., co oznacza, że gdyby nie wypadek, to zmiany zwyrodnieniowe mogłyby zostać nadal bezobjawowe. A zatem wypadek i odniesione w jego następstwie urazy można wiązać z „powstaniem” schorzeń powódki. Po wtóre, bezsporne jest, że doznany w następstwie wypadku uraz miał niewątpliwie wpływ ujemny na pogorszenie stanu zdrowia G. B. wywołując trwały uszczerbek na zdrowiu. Bezsprzecznie też, wypadek i związany z nim uraz zaostrzył przebieg choroby powódki i wywołał cierpienie fizyczne G. B., jakich dotychczas nie odczuwała. Przebyty uraz może skutkować szybszym rozwojem zmian zwyrodnieniowych. Ponieważ z opinii wynika, że ów związek przyczynowy istnieje jeśli chodzi o kwestię wpływu wypadku na zaostrzenie przebiegu choroby powódki, a zwłaszcza na nasilenie dolegliwości związanych z tą chorobą, wobec czego powódce co do zasady należy się wynagrodzenie z tytułu zadośćuczynienia. W

świetle okoliczności faktycznych sprawy Sąd uznał, że przyznana w postępowaniu szkodowym kwota 1800 zł nie jest „odpowiednią” sumą z art. 445 § 1 k.c. Za sumę „odpowiednią” w ocenie Sądu należy rozumieć kwotę, której wysokość - przy uwzględnieniu cierpień i krzywdy moralnej poszkodowanego - utrzymana jest w rozsądnych granicach, odpowiadających zakresowi krzywdy. Zakres ten należy natomiast oceniać w każdym przypadku indywidualnie, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności zdarzenia, a przede wszystkim charakteru, rozmiaru i rodzaju doznanych obrażeń ciała, długo trwałości ich leczenia, stopnia trwałych następstw i osłabienia aktywności psychofizycznej, mając na uwadze ujemne odczucia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, wywołany ból, kalectwo i poczucie upośledzenia. Biorąc powyższe okoliczności pod rozwagę Sąd uznał, że przyznana już powódce przez ubezpieczyciela kwota tytułem zadośćuczynienia jest niewspółmiernie nieodpowiednia do poniesionej krzywdy, jako też żądana kwota 10.000 zł byłaby rażąco wygórowana. G. B. nie była bowiem przygotowana zwłaszcza psychicznie do gwałtownego pogorszenia stanu zdrowia, który w zasadzie w sposób nagły i nieoczekiwany całkowicie wyeliminował ją z dotychczasowego trybu życia. Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim przez okres 3 miesięcy. Nawet jeśli okres rekonwalescencji przedłużył się z powodu wcześniej powstałych zmian zwyrodnieniowych, to nie ulega wątpliwości, że w sprawie zachodziła konieczność, aby powódka z powodu wypadku tymczasowo nie świadczyła pracy. Pozwany przy tym nie wykazał, że okres ten trwałby zasadniczo krócej, nie wznosił w tym zakresie zarzutów do opinii biegłego celem ustalenia o ile proces rekonwalescencji uległby zmniejszeniu.

Z drugiej zaś strony, obecnie powódka doszła do pełnej sprawności fizycznej, odczuwalne zmiany neurologiczne mają charakter subiektywny. Skutki wypadku w postaci drętwienia kończyn górnych, bólu odcinka szyjnego powódka może odczuwać nadal. Dolegliwości te mają jednak niewielkie nasilenie. Deficytu sprawności ruchowej nie stwierdzono.

Z przyczyn powyższych nie jest uzasadnione zasądzenie zadośćuczynienia w pełnej wysokości, dochodzonej przez powódkę. Tym samym, w oparciu o powołaną normę Sąd przyznał powódce kwotę 6.200 zł (po uwzględnieniu uprzednio już wypłaconego jej odszkodowania w wysokości 1800 zł) z ustawowymi odsetkami od dnia 04.11.2014r. do dnia 31.12.2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty (art. 481 k.c.). W pozostałym zakresie, z przyczyn powyższych, powództwo zostało oddalone. Na marginesie i posiłkowo wskazać należy, że strona pozwana mylnie zinterpretowała stanowisko biegłego ortopedy, który jednoznacznie wskazał, że trwałe uszczerbek na zdrowiu powódki powstały wskutek wypadku wynosi wyłącznie 3 %, pozostałe 4 % to trwałe uszczerbek na zdrowiu który został wywołany wcześniejszymi zmianami zwyrodnieniowymi. Łączna ich suma aktualnie wynosi już 7 %, przy czym pozwany odpowiada wyłącznie za skutki wypadku, a zatem za ten uszczerbek, który został wywołany zdarzeniem inicjującym szkodę.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. i przy zastosowaniu art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ponieważ powódka tylko uległa co do nieznacznej części swego żądania, sąd na pozwanego włożył obowiązek zwrotu powódce wszystkich poniesionych przez nią kosztów, którymi w sprawie był koszt pełnomocnika wraz z uiszczoną przez niego opłatą skarbową od dokumentu pełnomocnictwa. Ponieważ też powódka zwolniona była w całości od kosztów sądowych sąd nakazał ściągnąć od pozwanego kwotę 500 zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której powódka została zwolniona oraz kwotę 959,10 zł tytułem zwrotu skredytowanych kosztów opinii biegłego.